

Az Ordacsehi berek (HUDD20036)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve

Egyeztetési anyag

Csopak
2014.

Támogatási határozat azonosítója
1536230576

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth utca 16.
Telefon: +36 87 555 260
Fax: +36 87 555 261

Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kft.

8600 Siófok, Batthyány u. 1.
Tel.1.: 84 / 310-803
Tel.2.: 84 / 313-346
Fax: 84 / 317-002

Felelős tervező
Rozner György

Vezető szakértők
Petróczi Imre (természetvédelem)
Rozner György (agrár)

Közreműködő szakértők
Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.:
Dr. Molnár Gábor, Fekete-Páris Judit, Egerszegi Zita, Magyarfalvi Attila

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság:
Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Dr. Cservenka Judit, Kenéz István, Korbély
Barnabás, Magyarai Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, dr. Nagy Lajos,
Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Szabó Attila, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szinai
Péter, Tóth Szabolcs, Vers József, Vókó László

© Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai.....	5
1.1. Név.....	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés.....	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	5
1.4.1. Jelölő élőhelyek.....	5
1.4.2. Jelölő fajok.....	5
1.5. Érintett települések.....	5
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	6
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	6
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv.....	6
1.7.2. Településrendezési eszközök.....	6
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek.....	7
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek.....	7
1.7.5. Halgazdálkodási tervek.....	7
1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv.....	7
1.7.7. Egyéb tervek.....	7
1.7.8. Jogerős engedélyek.....	8
2. Veszélyeztető tényezők.....	9
3. Kezelési feladatok meghatározása.....	11
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	11
3.2. Kezelési javaslatok.....	12
3.2.1. Élőhelyek kezelése.....	14
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés.....	17
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések.....	17
3.2.4. Kutatás, monitorozás.....	18
3.2.5. Mellékletek.....	18
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	32
3.3.1. Agrártámogatások.....	32
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	38
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök.....	38
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	43
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel.....	48

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Ordacsehi berek
-------------------------	-----------------

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUDD20036
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	749,10 Ha
--------------------------------	-----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- Meszes lápok télisással (*Cladium mariscus*) és a *Caricion davallianae* fajaival 7210
- Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel 3150
- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei 6440
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) 6410

1.4.2. Jelölő fajok

Lápi póc (*Umbra krameri*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet tartalmazza.

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
Fonyód	74,12	9,9
Ordacsehi	420,27	56,1
Balatonboglár	212,82	28,4
Lengyeltóti	42,00	5,6

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés	Védetté nyilvánító jogszabály száma
Ex lege láp	-	Fonyód 198/5, Ordacsehi 0142/3, 0142/5, 0144/6, 0144/8, 0146/3,5,6, 0160/2,5, 0161/1,4, 166, 168, 0169/1, 0162/2, 3,5, 0163/3,4, 164, 165	393,3717 ha	DDKTVF határozat 2005.

Országos ökológiai hálózat övezete: a tervezési terület döntő része az Országos ökológiai hálózat magterület övezetének része. A Balatonboglár 053 és 051 hrsz. déli részén mintegy 5 hektár az ökológiai folyosó övezetehz tartozik.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

Ez a fejezet azoknak a terveknek a felsorolását tartalmazza, amelyek a területre vonatkozóan a közösségi jelentőségű jelölő értékek szempontjából is releváns előírásokat fogalmaznak meg. A tervek előírásainak elemzését a megalapozó dokumentáció 1.3.3. fejezete, az erre épülő javaslatokat pedig a fenntartási terv 3.2. Kezelési javaslatok fejezet tartalmazza.

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési területére vonatkozóan nem rendelkezünk miniszteri rendelettel elfogadott természetvédelmi kezelési tervvel.

Természetesen az alapvető természetvédelmi jogszabályok az Ordacsehi berek területére vonatkozóan is számos természetvédelmi kööttséget meghatároznak. Ezen joganyagok közül e legfontosabbak az alábbiak:

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény
- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

1.7.2. Településrendezési eszközök

- Fonyód Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2010. (VI. 25.) önkormányzati rendelete Fonyód Város Helyi Építési Szabályozásáról (Kiegészítette a 26/2012.(X.31.) Ör. 1. § -a hatályos: 2012. november 1-től)
- Ordacsehi Község Önkormányzatának 23/2004. (X.27.) számú rendelete Ordacsehi Építési Szabályzatának es Szabályozási Tervének megállapításáról (módosította: 3/2010.(IV.12.) Kt. számú rendelet 2010.junius 1.-től hatályos)
- Lengyeltóti Településrendezési Terve, jóváhagyva az 1/2004. (i. 29.) számú határozattal és az 1/2004-(i. 29.) sz. rendelettel
 - sz. módosítás elfogadva 19/2006.(IX. 29.) sz. rendelettel
 - sz. módosítás jóváhagyva a 1/2007. (I. 25.) sz. rendelettel
 - sz. módosítás elfogadva a 10/2008.(iv.25.) sz. rendelettel

- sz. módosítás a településszerkezeti terv és leírás jóváhagyva a 14/2012. (i. 30.) számú határozattal a hész és a szabályozási tervek elfogadva a 4/2012. (i. 31.) számú rendelettel
- Balatonboglár Város Önkormányzatának 9 /2004. (III.05.) KT. számú rendelete Balatonboglár Város helyi építési szabályzatáról módosította:
 - 11/2005.(V.2.) önkormányzati rendelet
 - 30/2005. (X. 28.) KT rendelet
- A terület- és településrendezés szempontjából kiemelendő az Országgyűlés által megalkotott 2000. évi CXII. törvény (ún. „Balaton törvény”), amely elősegíti a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetében a természeti és a települési környezet minőségének védelmét, az idegenforgalom fejlesztéséhez szükséges feltételek javítását, valamint a térség kiegyensúlyozott fejlődését. A 2013. évben sor került ezen ún. „Balaton törvény” felülvizsgálatára, amit számos tényező indokolt.
- Somogy Megye Területrendezési Terve (Környezetterv Kft. 2010-2011)

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

- Somogyvári erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 2002.01.01-2012.01.01.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A vadászatra jogosult adatai

Vadászterület neve: Csehi-Imrédi Vadásztársaság

Székhely: Ordacsehi

Regisztrációs szám: 350310

Terület nagysága: 4779 ha

Kapcsolat: Cím: 8635 Ordacsehi, Fő u.150.

Telefon: +36/20-953-8362, Fax: +36/85-353-688

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

-

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

- 4-2 Balaton alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terve.

1.7.7. Egyéb tervek

- A Balaton Régió részletes fejlesztési terve, 2007-2013 (2006.)
- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Hosszú Távú Területfejlesztési Konceptió 2020-ig (2009.)
- Fonyódi Kistérség Többcélú Társulása környezetvédelmi programja 2010-2015. közötti időszakra készítette: Balatoni Integrációs Kft. 2010.

- Somogy Megye Környezetvédelmi Programja (2009)

1.7.8. Jogerős engedélyek

A tervezési területet érintő jogerős engedélyről nincs ismeretünk.

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A03.03	Kaszálás felhagyása, hiánya	H	200 ha	A mezőgazdasági termelés visszaszorulása a gyepterületek gazdasági leromlásához vezet (nádasosodás, cserjésedés, adventív fajok terjedése).
A04.03	Pásztorkodás felhagyása,	H	200 ha	A gyepterületek túlnyomó részén a kezelés teljes hiányzik. A korábbi bányászattal érintett területeken az egyenetlen felszín miatt (bányagödrök, kisebb depóniák) a gépi kaszálás kivitelezhetetlen, ezek a területeket legeltetéssel kellene kezelni, azonban a térségben erre alkalmas állatállomány jelenleg nincs.
D01.02	Autópályák, autótutak, fő- és mellékutak	L	50 ha	Az M7 autópálya és kisebb mértékben az ordacsehi bekötő út forgalma okozhat zavarást (pl. költőterületek áthelyeződését okozza stb.)
E03	Szemét, hulladék	M	100 ha	A terület közvetlenül érintkezik települési részekkel (nyaralótelkekkel), ahol jellemző, hogy a kertekben keletkezett zöldhulladékot (kisebb részben és esetenként kommunális hulladékot is) a szomszédos „berekbe” hordják a környékbeli.
F03.01.01	Vadak károkozása (túltartott vadállomány)	M	500 ha	Vadászati szempontból a terület egy olyan zárványterület, ahol a növényzet és a vízborítás miatt rendkívül nehéz a vadállomány szabályozása. Aszályos időszakban pedig, az itt található víz további vonzerőt jelent a vad számára, ez a bevándorlással tovább növeli a vadlétszámot.
G05.11	közúti ütközésből eredő sérülés vagy pusztulás	M	200 ha	Az M7 autópálya mentén kiépített védőrendszer részlegesnek tekinthető, az ordacsehi bekötő út mentén pedig egyáltalán nincs védőrendszer, ezért alkalmanként jelentős számú mocsári teknős és kételtű elütés történik.
I01	Idegenhonos inváziós fajok	H	200 ha	A kezeletlenség miatt a gyepterületeket súlyosan veszélyeztetik az inváziós fajok, jellemzően a Soldago terjed, de a fásszárúak közül jelen van az ezüstfa és a zöldjuhar is.
J01.01	Leégés	M	500 ha	A tűz kialakulásának veszélyét növeli, hogy a terület közvetlenül érintkezik települési részekkel (nyaralótelkekkel), ahol rendszeres az avar és kerti hulladék égetése. A tüzesetek esetében gyakori a szándékosság, részben a kialakult illegális személtlerakások felgyújtása, részben a

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				„gazos területek rendbetétele” miatt gyújtogatnak.
J02.03.01	Nagy léptékű vízelvezetés	H	500 ha	Mivel a szomszédos települési részek víztelenítését szolgáló csatornák egy rendszert képeznek a berek vízhálózatával, a víztelenítést szolgáló szivattyúzás jelentős mértékben csökkenti a természeti területek vízkészletét is.
J03.02	Élőhelyi-összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra	M	300 ha	Az M7 autópálya kettészeli a területet. Annak ellenére, hogy létesültek vad és ökológiai átjárók, az elválasztott területrészek közötti kapcsolat csak részleges.
K01.03	Kiszáradás	H	700 ha	Hosszabb aszályos periódusokban akár a teljes kiszáradás is előfordulhat, ami a terület vízhez kötődő fajait – elsősorban a lápi póc állományt – súlyosan veszélyezteti.
K02.01	fajösszetétel változás, szukcesszió	M	700 ha	A kezelés hiánya miatt, egyes területrészekben a télisás terjedése veszélyezteti az egyéb értékes társulásokat (kormos csátés-, szittyós-, és kékperjés lápréteket). A szárazabb gyepterületeken a cserjésedés jelentkezik.
M01.02	aszály és csapadékmennyiség csökkenés	H	700 ha	Az egyre gyakoribbá és hosszabbá váló aszályos periódusok veszélyeztetik a vizes élőhelyekhez kötődő társulásokat segítik a szukcessziót és az adventív fajok terjedését. Az egyes víztestek kiszáradása súlyosan, esetenként végzetesen veszélyezteti a mocsári teknős, kétlélű és különösen a lápi póc állományokat.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

A terület fő célkitűzései:

- a területen élő védett és fokozottan védett fajok által is reprezentált, hazai és közösségi szinten is egyedülálló természetes és természetyszerű élőhelyek megőrzése, fenntartása – különös tekintettel a sík- és dombvidéki kaszálórétekre, a kékperjés láprétekre, a mocsárrétekre, a puhafás ligeterdőkre, éger- és körisligetekre, láperdőkre
- a védett növény- és állatfajok állományának, egyedszámának, populációi életképességének megőrzése, különös tekintettel a következő fajokra: kispécs (Cirsium brachycephalum), kékbegy (Luscinia svecica), cigányréce (Aythya nyroca), nagy kócsag (Egretta alba), lappantyú (Caprimulgus europaeus), jégmadár (Alcedo atthis), haris (Crex crex), fekete harkály (Dryocopus martius), bölömbika (Botaurus stellaris), barna rétihéja (Circus aeruginosus), hamvas rétihéja (Circus pygargus), vörös gém (Ardea purpurea), vidra (Lutra lutra), mocsári teknős (Emys orbicularis), dunai tarajosgöte (Triturus dobrogicus), vöröshasú unka (Bombina bombina), szivárványos ökle (Rhodeus sericeus amarus), réti csík (Misgurnus fossilis), lápi póc (Umbra krameri).

További célok:

- A megmaradt vizes élőhelyek természetesnek megfelelő vízellátását biztosítani kell különös tekintettel a terület mocsárrétegekkel és láprétegekkel és nyílt vizekkel borított részein.

Az egyre gyakoribbá és hosszabbá váló aszályos periódusok veszélyeztetik a vizes élőhelyekhez kötődő társulásokat segítik a szukcessziót és az adventív fajok terjedését. Az egyes víztestek kiszáradása súlyosan, esetenként végzetesen veszélyezteti a mocsári teknős, kétéltű és különösen a lápi póc állományokat. Mivel a szomszédos települési részek víztelenítését szolgáló csatornák egy rendszert képeznek a berek vízhálózatával, a víztelenítést szolgáló szivattyúzás jelentős mértékben csökkenti a természeti területek vízkészletét is. A terület szempontjából kiemelten fontos a terület vízkészletének megőrzése, lehetőség szerint a vízellátásának javítása.

- abiotikus katasztrófák (pl: tűzkár) elhárítása

A területen nagy felületet borítanak nádasok, amelyek hatalmas éghető szerves anyagot produkálnak, illetve a terület egyes részei az évtizedes kezeletlenség miatt száraz növényi részekkel dúsan borított. Egy esetleges tűz a területen az éghető anyagok mennyisége miatt

jelentős mértékű lehet, a talaj átmelegedésével a növényzetben maradandó károkat okozhat. A tűz kialakulásának veszélyét növeli, hogy a terület közvetlenül érintkezik települési részekkel (nyaralótelkekkel), ahol rendszeres az avar és kerti hulladék égetése. Továbbá jellemző, hogy a kertekben keletkezett zöldhulladékot (kisebb részben és esetenként kommunális hulladékot is) a szomszédos „berekbe” hordják a környékbeliek, amelyek szintén fokozzák a tüzesetek kialakulásának valószínűségét.

A tüzesetek esetében gyakori a szándékosság, részben a kialakult illegális személtlerakások felgyújtása, részben a „gazos területek rendbetétele” miatt gyújtogatnak.

3.2. Kezelési javaslatok

Az Élőhelyvédelmi Irányelv 6. cikk (1) bekezdésének megfelelően valamennyi, a területek védelmi célkitűzéseinek elérését, a területek és jelölő értékeik megőrzését szolgáló intézkedést jelenítünk meg a Natura 2000 fenntartási tervben. Az intézkedések alapvetően két nagy csoportot alkotnak. Az elsőbe a gazdálkodásra vonatkozó, a másodikba a gazdálkodáshoz nem kötődők tartoznak.

Általánosságban:

- A gazdálkodáshoz nem köthető intézkedéseknél jelennek meg a gazdálkodókon túli egyéb érintetteknek szóló (beruházók, fejlesztők, területrendezők, vállalkozók, stb.), a területhasználatra vonatkozó elvek.
- A gazdálkodáshoz kötődő kezelési előírásokat és általános javaslatokat az ökológiai igények alapján lehatárolt kezelési egységeket (KE: azonos kezelést igénylő élőhelyek, élőhely-komplexumok) adunk meg. A KE-re vonatkozó általános javaslatok a gazdálkodás mikéntjére megfogalmazott nem előírászerű javaslatok.

Az előírásokat lehetőség szerint szintezve adjuk meg, egyértelműen szétválasztva a fenntartási és fejlesztési előírásokat.

A fenntartási előírások betartása azért szükséges, mert ezek révén biztosítható a fajok, valamint az élőhelyek fennmaradása, a területek jelenlegi állapotának a megőrzése. Ezek

- részben jogszabályokban („Helyes Gazdálkodási Gyakorlat”, „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”) rögzítettek, tehát betartásuk anyagi ellentételezés nélkül is kötelező;
- részben a Natura 2000 területekre alkalmazott új előírások. Ezen előírások esetében a 1698/2005 EC rendelet 38 §-a alapján kompenzációs kifizetésre jogosultak a Natura 2000 területen gazdálkodók a földhasználati korlátozásból eredő jövedelem kiesés mértékéig, ha ezt a hazai szabályozás is lehetővé teszi.

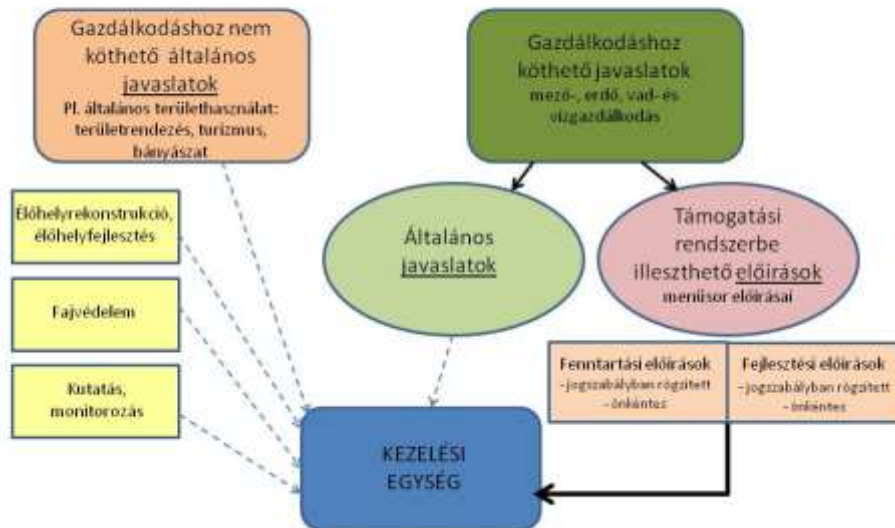
A fejlesztési előírások a területek természeti értékeinek a növelésére irányulnak olyan gazdálkodási formák ösztönzése mellett, melyek a fajok populációjának növekedését, valamint az élőhelyek állapotának javulását célozzák meg. Ezek

- egyrészt olyan, az agrár-környezetgazdálkodási és erdő-környezetgazdálkodási logika mentén, önkéntes vállalás alapján és kifizetés ellenében megvalósítható új előírások, melyeket a területi sajátosságok figyelembe vételével kialakítottak, és amelyek a gazdálkodási módok meghatározása révén alapvetően a területek kezelésére vonatkoznak;
- másrészt komplex élőhely rehabilitációs / élőhely fejlesztési javaslatok, melyek megvalósulása eredményeként a terület arculata jelentősen megváltozik, természeti

értékessége nagymértékben nő. A célok eléréséhez beruházási, fejlesztési feladatok elvégzése szükséges, ezért ezek is csak önkéntes formában, megfelelő támogatási programok mellett valósulhatnak meg.

Összefoglalóan az alábbi folyamatábra mutatja be a kezelési javaslatok megadásának rendszerét:

1. ábra: Kezelési intézkedések rendszere

A támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

- A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”
- Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott előírások célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírások, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírások a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé.

A) Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok:

Az Ordacsehi berek Natura 2000 területre vonatkozó általános kezelési és fenntartási javaslatok:

- A kezeletlenség miatt egyes területrészeket súlyosan veszélyezteti az erdősülés, jellemzően az ezüstfa terjed, de jelen van a zöldjuhar is. A gyepterületek megóvásán túlmenően, a mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlan vizes élőhelyek védelme a nemkívánatos erdősüléstől és cserjésedéstől kiemelt cél.
- az inváziós növényfajok, így a Solidago visszaszorítása, a zöldjuhar és az ezüstfa teljes kiirtása szükséges.
- A gyepterületek jelentős részén a kezelés teljes hiányzik. A korábbi bányászattal érintett területeken az egyenetlen felszín miatt (bányagödrök, kisebb depóniák) az általánosan alkalmazott gépi kaszálás kivitelezhetetlen, ezek a területeket legeltetéssel kellene kezelni, azonban a térségben erre alkalmas állatállomány jelenleg nincs. Amennyiben az állattartás nem biztosítható, alternatív megoldás lehet speciális gépekkel végzett kaszálás (kis talajnyomású mozgékony erőgép, gémes kasza stb.)

B) Gazdálkodáshoz köthető javaslatok

Mezőgazdálkodás:

Gyeppek:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.

GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY10	Tárcsázás nem megengedett
GY12	Gyepszellőztetés nem megengedett

GY13	Kiszántás nem megengedett
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.
GY26	Inváziós fászfárúak mechanikus irtása kötelező.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

GY19	Legeltetéssel és szükség esetén tisztító kaszálással történő hasznosítás.
GY25	A területen lévő cserjék irtása és eltávolítása kötelező.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
GY34	Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni.
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
GY107	Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.
GY111	A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: október 1.

Szántók:

a) Kötelezően betartandó előírások:

SZ03	A betakarítást követően tarlóhántás, illetve tarlóápolás kötelező.
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.
SZ21	Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás tilos.
SZ22	Rágcsáloírtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos.
SZ43	Fás szárú és lágú szárú energetikai ültetvény telepítése tilos.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

SZ52	Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel.
SZ53	Szántó füves élőhelyé alakítása spontán felhagyással.
SZ55	Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel.

Vizes élőhelyek:

V07	A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos.
V10	Halastavak medrének meszezése tilos.
V14	A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.
V19	Idegenhonos halfajok visszaszorítása kötelező, idegenhonos halfaj telepítése tilos.
V41	A learatott nád vizes élőhelyről történő kiszállításának nyomvonalát működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetve kell kialakítani.
V42	A nádaratás megkezdése előtt 48 órával a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot értesíteni kell.

V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével.

V51 A nádas minimum 30-40%-át nem szabad learatni.

V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.

Erdőgazdálkodás:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a következő jogszabályok tartalmazzák:

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet
- vonatkozó erdőterv rendelet, körzeti erdőterv

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

E06 Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.

E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).

E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki

E16 A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.

E26 Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.

E28 Óshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámát (arányát) a lehetséges minimális szintre szorítása, illetve ehetőség szerinti teljes eltávolítása.

E29 A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.

E37 Tájhonos fafajú állományok véghasználata során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító mikroélőhely visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.

E49 Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.

E51 Felújítás táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típusal.

E54 Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.

E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.

E72 Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.

E88 Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető.

A nem üzemtervezett (részben erdő, részben egyéb művelési ágú) erdőfoltok, facsoportok, erdősávokra vonatkozó javaslatok:

E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).

E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.

E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.

Vadgazdálkodás

A tervezési területen a vadászat elsődlegesen természetvédelmi és nem vadászati célokat felmutató formáját kell megvalósítani.

VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

- Mivel a szomszédos települési részek víztelenítését szolgáló csatornák egy rendszert képeznek a berek vízhálózatával, a víztelenítést szolgáló szivattyúzás jelentős mértékben csökkenti a természeti területek vízkészletét is. Ezért a két vízrendszert célszerű szétválasztani, ezzel javítva a lápterület vízellátását.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

- A telepesen fészkelő madarak - a nagy kócsag (*Egretta alba*), a vörös gém (*Ardea purpurea*), a bölömbika (*Botaurus stellaris*), valamint a cigányréce (*Aythya nyroca*) érdekében, a területen biztosítani kell a megfelelő vízszinteket. A nádaratást a fészektelepek figyelembevételével lehet végezni. A fészektelepek zavartalanságát biztosítani kell.
- A terület nyílt vizekkel rendelkező részein a szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), réti csík (*Misgurnus fossilis*), lápi póc (*Umbra krameri*), a vöröshasú unka (*Bombina bombina*), a dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*) és a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) állományai érdekében ezen víztestek halászati hasznosítása, minden toépités jellegű beavatkozás, mederkotrás stb. tilos. A víztesteket érintő minden beavatkozás csak természetvédelmi érdekből végezhető.
- Az M7 autópálya mentén kiépített védőrendszer részlegesnek tekinthető, az ordacsehi bekötő út mentén pedig egyáltalán nincs védőrendszer, ezért alkalmanként jelentős számú mocsári teknős és kétéltű elütés történik. A védőrendszer kiegészítése, hibáinak kijavítása rendkívül fontos feladat.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

- A terület vegetációját korábban nem vizsgálták rendszeresen. Feltétlenül szükséges a jelölő társulások állapotának, kiterjedésének rendszeres nyomon követése, ezért célszerű lenne legalább 6 évenként felmérni azokat.
- Ugyan így fontos az adventív fajok vizsgálata is, mert ez befolyásolja az aktuálisan szükséges kezelések meghatározását. Ezeket a vizsgálatokat legalább 3 évenként el kell végezni.
- Az elmúlt években szórványos felmérések történtek mind a mocsári teknős, mind a lápi póc tekintetében. Ezeket a felméréseket mindenképpen szükséges folytatni és rendszeressé tenni.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.1. Kezelési egységek táblázata

Kezelési egység	Érintett ingatlanok (hrs.)	Érintett MEPAR-blokk
1 KE (vizes élőhelyek)	Fonyód 0198/5, Ordacsehi 05; 06/3-7,9-13,18; 053; 051; 0142/16; 0144/8; 0148/1-4; 0162/5; 0165; 0166/1; 0170/7 Balatonboglár 058/21; 059/1,2,19; 087/12; 092/1; 093/1,2,9; 095/1,2; 099; 0100/1,2; 064/7	
2 KE (szikesedő láprétek, homoki gyepek mozaikja)	Ordacsehi 06/10-12; 0142/2,3,9; 0144/5,9; 0146/2,3,6; 0148; 0155/1,2,4; 0162/5; 0163/3,4; 0166/1	
3 KE (üde gyepek)	Ordacsehi 0142/5; 0144/8; 161/4	
4 KE (szántók, parlagok)	Ordacsehi 0142/16; 0161/4; 0170/6,7	
5 KE (üzemtervezett erdők)	Ordacsehi 042; Balatonboglár 056/1; 058/21; 093/1	
6 KE (Nem üzemtervezett erdők)	Ordacsehi 06/3,4; 0161/4; 0162/5; 0170/7	
7 KE (iparterület)	Fonyód 0198/4,5	
KE (horgásztó)	Ordacsehi 039; 040; 041; 042;	
9 KE (mocsárrétek)	Ordacsehi 037/1-48, 53-58; 039; Balatonboglár 036; 037/1-37; 039/1- 32; 040; 041; 042/1-26; 043; 045/1-26; 055/1-21; 056/2-22; 058/1-6; 059/7,9- 12,17-18; 060/27; 095/3	

3.2.5.2. Kezelési egységek térképe

1 KE (Vizes élőhelyek)

U9 (U9Nláp)	Állóvizek (Láptavak) (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 3160 - Láptavak)
B1b (B1bN)	Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok (Télisásosok) Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 7210* - Télisásosok)
BA	Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló- és folyóvizek partjánál
RA	Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
J4	Fűz-nyár ártéri erdők (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 91E0* - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrísligetek, illetve láperdők)

	Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>	
	<i>Szántó</i>	-
	<i>Vizes élőhely</i>	- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos. V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.
Erdőgazdálkodás	E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	-
Nádgazdálkodás	V41 A learatott nád vizes élőhelyről történő kiszállításának nyomvonalát működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetve kell kialakítani. V42 A nádaratás megkezdése előtt 48 órával a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot értesíteni kell. V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével. V51 A nádas minimum 30-40%-át nem szabad learatni. V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.	-
Vadgazdálkodás	VA03 A területen szóró, vadetető, sózó, a vegetációs időszakban erdei rakodó (erdőtörvény 9. § c) pont) létesítése tilos	A vadászat elsődlegesen természetvédelmi és nem vadászati célokat felmutató formáját kell megvalósítani.
Halgazdálkodás		
Vízgazdálkodás	-	-

2 KE (szikeseđő láprétek, homoki gyepek mozaikja)

U9 (U9Nláp)	Állóvizek (Láptavak) (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 3160 - Láptavak)
B1b (B1bN)	Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok (Télisásosok) Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 7210* - Télisásosok)
BA	Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló- és folyóvizek partjánál
RA	Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősavok
D1	Meszes láprétek, rétlápok (Caricion duvallianae) (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 7230 – Mészkeđvelő (meszes talajú) üde láp és sásrétek)
F2	Szikes rétek (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 1530* – Pannon szikések)
OB	Jellegtelen üde gyepek
OC	Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
P2a	Üde és nedves cserjések

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>	<p>a) <u>Kötelezően betartandó előírások:</u></p> <p>A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.</p> <p>GY01 Felülvetés nem megengedett. GY02 Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. GY10 Tárcsázás nem megengedett GY12 Gyepszellőztetés nem megengedett GY13 Kiszántás nem megengedett GY22 Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. GY26 Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező.</p> <p>b) <u>Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:</u></p> <p>GY19 Legeltetéssel és szükség esetén tisztító kaszálással történő hasznosítás. GY25 A területen lévő cserjék irtása és eltávolítása kötelező. GY29 Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges</p>	

		<p>GY31 A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.</p> <p>GY34 Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni.</p> <p>GY44 A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.</p> <p>GY107 Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.</p> <p>GY111 A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: október 1.</p>	
	<i>Szántó</i>	-	-
	<i>Vizes élőhely</i>	- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos. V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.	-
Erdőgazdálkodás		E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	-
Nádgazdálkodás			-
Vadgazdálkodás		VA01 Szóró, szóó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	A vadászat elsődlegesen természetvédelmi és nem vadászati célokat felmutató formáját kell megvalósítani.
Halgazdálkodás			
Vízgazdálkodás		-	-

3 KE (kaszálórétek)

B1b (B1bN) Úszólápok, tözeges nádasok és télisásosok (Télisásosok) Élőhely Natura 2000
kódja/neve: 7210* - **Télisásosok**
OB Jellegtelen üde gyepek
OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
P2a Üde és nedves cserjések

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>	<p>a) <u>Kötelezően betartandó előírások:</u></p> <p>A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.</p> <p>GY01 Felülvetés nem megengedett. GY02 Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. GY10 Tárcsázás nem megengedett GY12 Gyepszellőztetés nem megengedett GY13 Kiszántás nem megengedett GY22 Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. GY26 Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező.</p> <p>b) <u>Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:</u></p> <p>GY107 Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.</p>	
	<i>Szántó</i>	-	-
	<i>Vizes élőhely</i>	- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos.	-
Erdőgazdálkodás	.	-	
Nádgazdálkodás		-	
Vadgazdálkodás	VA01 Szóró, szóó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	A vadászat elsődlegesen természetvédelmi és nem vadászati célokat felmutató formáját kell megvalósítani.	
Halgazdálkodás			
Vízgazdálkodás	-	-	

4 KE (szántók)

T1 Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
OB Jellegtelen üde gyepek

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>		
	<i>Szántó</i>	- SZ03 A betakarítást követően tarlóhántás, illetve tarlóápolás kötelező. SZ19 Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett. SZ21 Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás tilos. SZ22 Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos. SZ43 Fás szárú és lágyszárú energetikai ültetvény telepítése tilos.	SZ52 Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel. SZ53 Szántó füves élőhelyé alakítása spontán felhagyással. SZ55 Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel.
	<i>Vizes élőhely</i>		
Erdőgazdálkodás			
Nádgazdálkodás			
Vadgazdálkodás			
Halgazdálkodás			
Vízgazdálkodás		-	-

5 KE (üzemtervezett erdők)

- S1 Akácültetvények
 S3 Egyéb ültetett tájidegen lombos erdők
 J4 Fűz-nyár ártéri erdők (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: **91E0*** - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők)
 J5 Égerligetek (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: **91E0*** - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők)

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>		
	<i>Szántó</i>		
	<i>Vizes élőhely</i>		
Erdőgazdálkodás		<p>E06 Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.</p> <p>E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).</p> <p>E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki</p> <p>E16 A gyéritések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.</p> <p>E26 Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.</p> <p>E29 A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.</p> <p>E49 Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.</p> <p>E51 Felújítás táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típusal.</p>	

	<p>E54 Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.</p> <p>E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.</p> <p>E72 Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.</p> <p>E88 Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető.</p>	
Nádgazdálkodás		
Vadgazdálkodás		
Halgazdálkodás		
Vízgazdálkodás	-	-

6 KE (nem üzemtervezett erdők)

S7

Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>		
	<i>Szántó</i>		
	<i>Vizes élőhely</i>		
Erdőgazdálkodás		<p>E06 Idegenhonos fajok telepítésének mellőzése.</p> <p>E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).</p> <p>E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.</p> <p>E16 A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.</p> <p>E49 Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.</p> <p>E51 Felújítás táj- és termőhelyhonos fajokkal, illetve faállomány típusal.</p> <p>E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.</p> <p>E88 Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető.</p>	
Nádgazdálkodás			
Vadgazdálkodás			
Halgazdálkodás			
Vízgazdálkodás		-	-

7 KE (iparterület)

U4 Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>	<p>a) <u>Kötelezően betartandó előírások:</u></p> <p>A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.</p> <p>GY22 Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. GY26 Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező. GY107 Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.</p>	
	<i>Szántó</i>	-	-
	<i>Vizes élőhely</i>		-
Erdőgazdálkodás	.		-
Nádgazdálkodás			-
Vadgazdálkodás			
Halgazdálkodás			
Vízgazdálkodás	-		-

8 KE (horgász tó)

U9	Állóvizek
B1b	Úszólápok, tözeges nádasok és télisásosok
J1a	Fűzlápok (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 91E0* - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrsligetek, illetve láperdők)
J4	Fűz-nyár ártéri erdők (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 91E0* - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrsligetek, illetve láperdők)

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>		
	<i>Szántó</i>	-	-
	<i>Vizes élőhely</i>	- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos. V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.	-
Erdőgazdálkodás	-	-	
Nádgazdálkodás	V41 A learatott nád vizes élőhelyről történő kiszállításának nyomvonalát működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetve kell kialakítani. V42 A nádaratás megkezdése előtt 48 órával a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot értesíteni kell. V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével. V51 A nádas minimum 30-40%-át nem szabad learatni. V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.	-	
Vadgazdálkodás	VA03 A területen szóró, vadetető, szózó, a vegetációs időszakban erdei rakodó (erdőtörvény 9. § c) pont) létesítése tilos	A vadászat elsődlegesen természetvédelmi és nem vadászati célokat felmutató formáját kell megvalósítani.	
Halgazdálkodás	- V10 Halastavak medrének meszezése tilos. V19 Idegenhonos halfajok visszaszorítása kötelező, idegenhonos halfaj telepítése tilos.	-A KE mintegy felét, jelenleg használaton kívüli tómeder alkotja. Amennyiben ez a későbbiekben tóként, halgazdasági hasznosításra kerülne, úgy azt a Nemzeti Park Igazgatósággal előzetesen egyeztetni szükséges.	
Vízgazdálkodás	-	-	

9 KE (mocsárrétek)

D34	Mocsárrétek (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 6440 - Ártéri mocsárrétek)
B1b	Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok
B5	Nem zsombékoló magassárrétek
RA	Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok

		Fenntartási előírások	Fejlesztési előírások
Mezőgazdálkodás	<i>Gyep</i>	<p>c) <u>Kötelezően betartandó előírások:</u></p> <p>A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.</p> <p>GY01 Felülvetés nem megengedett. GY02 Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. GY10 Tárcsázás nem megengedett GY12 Gyepszellőztetés nem megengedett GY13 Kiszántás nem megengedett GY22 Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. GY26 Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező.</p> <p>d) <u>Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:</u></p> <p>GY29 Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges GY31 A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell. GY34 Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb</p>	

		<p>tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni.</p> <p>GY44 A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.</p> <p>GY107 Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.</p> <p>GY111 A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: október 1.</p>	
	<i>Szántó</i>	-	-
	<i>Vizes élőhely</i>	<p>- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos.</p> <p>V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.</p>	-
	Erdőgazdálkodás	E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	-
	Nádgazdálkodás	<p>- V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével.</p> <p>V49 A nádas minimum 10-20%-át nem szabad learatni.</p> <p>V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.</p>	-
	Vadgazdálkodás		
	Halgazdálkodás		
	Vízgazdálkodás	-	-

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Unió csatlakozást követően hazánk támogatási rendszere a többi tagállaméhoz harmonizáltan alakult ki. Ez vonatkozik a Natura 2000 területekre is.

SAPS – egyszerűsített területalapú támogatás

Az EMOGA Garancia részlegéből minden hasznosított mezőgazdasági terület jogosult az egységes területalapú támogatásra. A hasznosított mezőgazdasági terület hazánkban a művelt szántó és gyepterületekre vonatkozik, melyek a MePAR rendszerben támogatható területként vannak nyilvántartva. Az egységes területalapú támogatás feltétele a terület művelésben tartása, valamint 2009-től a Kölcsönös Megfeleltetés (KM) rendszerének betartása.

Kölcsönös Megfeleltetés

A Kölcsönös Megfeleltetés (KM) egy harmonizált jogszabályi környezetet jelent, valamint gazdálkodási alapkövetelményeket foglal magába, mely rendszer bevezetése minden tagállam számára kötelező. A KM részét képezi többek között a Natura 2000 területeken való gazdálkodás feltételeinek a betartása is. Ezeknek a feltételeknek a betartása nem csupán a Natura 2000 területekre járó kompenzációs támogatás folyósításának feltétele, hanem a SAPS támogatásé is.

Natura 2000 területek támogatása

A 1698/2005 EC Tanácsi rendelet 38. § alapján vidékfejlesztési forrásból kompenzációs kifizetés adható a kijelölt Natura 2000 területen gazdálkodók számára.

Egyéb támogatások

A Natura 2000 program a hazai vidékfejlesztési programozásba integráltan került beépítésre és az alábbi támogatási programokban is előnyt élveznek ezek a területek:

- Agrár-környezetgazdálkodási támogatás
- Nem termelő beruházások
- Erdő-környezetvédelmi támogatások
- 1. tengelyes támogatások

A Natura 2000 fenntartási tervek szerepe a jelenlegi támogatási rendszerben változó. Egyes vidékfejlesztési támogatások a Natura 2000 területekre vonatkozóan a fenntartási tervekhez kötötték a támogatási részvételt. A mezőgazdasági földterület első erdősítése jogcím, valamint az agrár-erdészeti rendszerek jogcím, melyek művelési ág váltással járó támogatások, csak abban az esetben engedélyezik Natura 2000 területen a támogatás igénylését, ha az a fenntartási tervvel összhangban van. A fenntartási tervek ilyen módú alkalmazása biztosítja azt, hogy az Unió pénze megfelelően hasznosuljon, nem hatnak egymás ellen, valamint kiküszöbölik azt, hogy a Natura 2000 területeken esetlegesen éppen Unió forrásból történjen károsodás.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A tervekészítés során felszínre került a támogatási rendszer problémája, amely érvényes a tervezési területre és más hasonló adottságú Natura 2000 területre is. A mezőgazdasági termelés szerkezet átalakulása, az állatállomány csökkenése „feleslegessé” tette a gyepterületek jelentős részét. Különösen igaz ez azokon a területeken, ahol a rendezetlenek a tulajdonviszonyok, a kedvezőtlen termőhelyi adottságok miatt a gépi művelés nehézkes, vagy lehetetlen és gyakorlatilag csak legeltetéssel hasznosíthatóak, illetve az alacsony hozamok miatt a terület jövedelmezősége alacsony. Természetvédelmi oldalról nézve, gyakran éppen ezek a területek a legértékesebbek, a korábbi extenzív hasznosítás őrizte meg az értékeket. A probléma fokozottan érvényesül a Balaton déli térségében, ahol a népesség megélhetését már évtizedek óta az idegenforgalmi tevékenység és az ehhez kapcsolódó szolgáltató ipar biztosítja. A lakosság egy része kiegészítő tevékenységként ugyan foglalkozik szőlő és gyümölcs termesztéssel de felhagyott a gazdálkodás egyéb formáival, különösen az állattartással.

A konfliktus összetett. Egyfelől jogos gazdálkodói/tulajdonosi érdek, hogy a földtulajdon jövedelmet termeljen, azonban az állattartás jelentős fejlesztése rendkívül költséges, nehéz és mindenképpen lassú folyamat. Ezért gazdálkodói oldalról kézenfekvő megoldás az ilyen területek erdősítése, különösen úgy, hogy erre támogatás is felvehető. Ezek az erdőtelepítések azonban nagyon gyakran értékes, illetve jelölő élőhelyeket érintenek, ezért ellentétesek a Natura 2000 hálózat céljaival. Így nehezen magyarázható a gazdálkodók számára, hogy ugyan támogatott és preferált az erdőtelepítés, azonban ez pont az ő területére nem érvényes.

A másik problémát abban látjuk, hogy ezek az évek/évtizedek óta kezeletlen területek újrahasznosítása esetenként jelentős költséggel jár. Ugyan az elmúlt években – éppen a támogatási rendszernek köszönhetően – egyre nagyobb területet fognak újra művelés alá a gazdák, ez azonban elsősorban a jó állapotú és géppel is művelhető területekre igaz. A gyakran elcserjésedett és/vagy adventív fajokkal fertőzött területek rekonstrukciós költségét, valamint azt hogy akár még évekig veszteséges a termelés, mivel a terület nem ad megfelelő minőségű takarmányt, a legtöbb, különösen a kicsi gazdálkodó nem tudja finanszírozni. Ezért ezek a gazdálkodók szintén a más irányú hasznosítás irányában terelődnek (erdősítés), vagy egyszerűen magára hagyják a területet, ami így leromlik, vagy sok esetben természetes úton beerdősül.

A problémakör feloldására megoldás lehetne, ha a támogatási rendszerben megjelenne az erdősítési támogatás alternatívájaként – önállóan, vagy a meglévő Natura 2000 támogatást kiegészítve – egy olyan támogatási forma, ami lehetővé tenné, illetve segítené a leromlott gyepterületek rekonstrukcióját, finanszírozná az első évek gazdaságtalan termelését.

Általánosságban, figyelembe véve a jelenleg működő támogatási rendszereket, illetve azok egymásra épülését, indokolt a Natura 2000 támogatások esetében az integrált megközelítés elvét alkalmazva több támogatás harmonizálását megcélozni. A támogatások között a jelenlegi struktúrában is fellelhető az egymásra épülés, ennek továbbfejlesztése a források hatékonyabb felhasználását eredményezheti. Az integrálás alapvető célja a kettős finanszírozás elkerülése, valamint a jogszabályi környezet, adminisztráció harmonizálása.

Az említett kategóriák mellett a jelenleg működő támogatások figyelembevételével az alábbi kapcsolódási pontok kidolgozhatók:

Kötelezően betartandó/tiltott előírások	Önálló Natura 2000 támogatás formájában
Ajánlott/elvárt előírások	Agrár-környezetgazdálkodási, Erdő környezetvédelmi támogatásokkal integráltan
Komplex élőhely fejlesztési előírások	Erdősítésre vonatkozó, agrár-erdészeti, nem termelő beruházásokkal, KEOP támogatásokkal integráltan

Mindenképpen el kell érni, hogy az EMVA forrásokon túl, az ETHA is megjelenjen a támogatási lehetőségek között.

3.3.1. Pályázatok

Az 2014-2020 időszakra való felkészülés egyik fontos lépéseként, a többéves pénzügyi keretről (MFF) szóló javaslatával összhangban az Európai Bizottság 2011 decemberében megjelent munkaanyagában ismertette a Natura 2000-finanszírozással kapcsolatos elképzeléseit. A munkaanyag összefoglalja a jelenlegi időszak finanszírozásával kapcsolatos legfontosabb tapasztalatokat, a már megjelent bizottsági jogszabály-javaslatok alapján részletesen bemutatja a 2014-2020 időszakban várható lehetőségeket, továbbá rögzíti a hatékonyabb Natura 2000 finanszírozás kialakítását célzó főbb alapelveket.

A Bizottság javaslata értelmében a Natura 2000 területek uniós finanszírozása 2014-2020 időszakban döntően a jelen időszakot is meghatározó ún. „integrációs megközelítés” („mainstreaming”) szerint történik. Továbbra sem lesz egy külön erre célra elkülönített alap, a Natura 2000 területek megőrzése kapcsán felmerülő fejlesztési igényeket a meglévő uniós pénzügyi eszközök – EMVA, ETHA, ERFA, KA, ESZA, LIFE – keretében kell érvényesíteni.

A Natura 2000 finanszírozás egyik központi elemeként a Bizottság a tagállami szintű Natura 2000 prioritizált intézkedési tervek (Prioritised Action Framework, PAF) alkalmazását irányozza elő a következő időszakban. Ez a többéves tervezést segítő, tagállami szinten kidolgozandó szakmai dokumentum rögzíti a Natura 2000 területek megőrzésével, valamint az uniós természetvédelmi irányelvek hatálya alá tartozó fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének javításával kapcsolatos tagállami prioritásokat és stratégiai célkitűzéseket, meghatározza a szükséges beavatkozásokat, továbbá azonosítja az előírt feladatokhoz illeszkedő uniós finanszírozási eszközöket.

A fejlesztési igényeket és az uniós finanszírozási eszközök által nyújtott finanszírozási lehetőségeket figyelembe véve az alábbi táblázatban bemutatott öt fő intézkedéscsoportot határozta meg Magyarország:

Intézkedés-csoport	Érintett intézkedések száma, rövid leírása	Finanszírozási eszközök
Természetvédelmi kezelés (erdő, gyepek, halastó)	<u>13 intézkedés</u> : pl. gazdálkodók önkéntes vállalásain alapuló kifizetések ill. ezekhez kapcsolódó nem-termelő beruházások, a kezelés infrastrukturális hátterének fejlesztése	EMVA és ETHA, kis részben ERFA
Élőhely-fejlesztés, élőhely-rekonstrukció	<u>10 intézkedés</u> : pl. vízháztartás javítását szolgáló fejlesztések, inváziós fajok állományainak szabályozása, szukcessziós folyamatok szabályozása, rekonstrukciós célú növénytelepítés, vonalas létesítmények fragmentációs hatását csökkentő fejlesztések	ERFA, KA
Kutatás, monitorozás, ex-situ fajmegőrzés	<u>8 intézkedés</u> : pl. ismerethiányos közösségi jelentőségű fajok természetvédelmi helyzetének meghatározása, veszélyeztető tényezők felszámolását segítő alkalmazott kutatások, fajok és élőhely-típusok országos elterjedésének feltárása, fajok és élőhely-típusok monitorozásához szükséges eszközpark fejlesztése, ex-situ fajmegőrzési programok	ERFA, EMVA, ETHA, LIFE, Horizon 2020, hazai források
Tervezés, szemléletformálás, intézményfejlesztés	<u>7 intézkedés</u> : fenntartási tervek készítése, meglévők kiegészítése, a bemutatás és szemléletformálás infrastrukturális hátterének fejlesztése, oktatás, szemléletformálási programok, kormányzati szervek kapacitásfejlesztése, a területi jelenlét infrastrukturális és személyi hátterének fejlesztése, határon átnyúló együttműködés, területvásárlás	ERFA, EMVA
Gazdasági-társadalmi előnyök hasznosítása	<u>3 intézkedés</u> : ökoturisztikai fejlesztések, Natura 2000 területek kezeléséhez, fenntartásához vagy bemutatásához kapcsolódó, a Natura 2000 célokat támogató tevékenységeket folytató mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, Natura 2000 termék védjegy	ERFA, EMVA, ETHA

(Az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv teljes változata elektronikusan elérhető a következő címen: <http://www.termeszetvedelem.hu/natura-2000-finanszirozas-2014-2020>.)

Fentiekből kiderült, hogy a 2014-2020 pénzügyi időszakban sem lesz egy különálló természetvédelmi alap az Európai Unióban. A fejlesztési igényeket a meglévő uniós alapok – különösen a vidékfejlesztési, kohéziós, halászati és LIFE alapok – keretében kell érvényesíteni. Az érintett alapok rendelet-tervezetei számos konkrét finanszírozási lehetőséget fogalmazzak meg, így – a tagállami szintű döntések függvényében – szinte bármelyik alap felhasználható lehet közvetlenül, vagy közvetetten természetvédelmi célokat szolgáló fejlesztések megvalósítására.

A finanszírozás integrált megközelítését erősítik a 2020-ig teljesítendő EU biológiai sokféleség stratégia célkitűzései is. A stratégia elfogadásával az Európai Bizottság és a tagállamok vállalták, hogy – többek között az európai uniós finanszírozási eszközök alkalmazásával – megteremtik a Natura 2000 területek megfelelő finanszírozási hátterét (1. cél 2. intézkedése), valamint hogy a Közös Agrárpolitika természetvédelmi célú kifizetései által érintett területek kiterjedését maximalizálják (3.A cél).

A természetvédelmi célokat szolgáló fejlesztések már a 2007-2013 időszak pénzügyi keretének is fontos elemei voltak. A Környezet és Energia Operatív Program keretében mintegy 36,6 milliárd Ft állt rendelkezésre ilyen célokra, amely forrás döntő részét a nemzeti park igazgatóságok használták fel, többek között élőhely-fejlesztési projektek keretében.

A 2014-2020 időszak tervezésével összefüggő kormányzati döntések a természetvédelmi célú fejlesztések továbbvitelét szolgálják. A 2014-2020 időszak operatív programjainak indikatív

prioritásait rögzítő, 2013 márciusában megjelent 1143/2013. (III. 21.) Kormányhatározat értelmében a természetvédelmi fejlesztések a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) „Természetvédelmi és élővilágvédelmi fejlesztések (TÉF)” című 4. prioritástengelyében kapnak helyet összhangban az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Tervvel (3. melléklet).

A KEHOP fő célkitűzései:

- A védett illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása (pl. élőhely-fejlesztési és faj-megőrzési beavatkozások, a fajok szabad mozgását és az élőhelyek közötti ökológiai kapcsolatok biztosítását szolgáló infrastruktúra kialakítása, fejlesztése, vonalas létesítmények természetkárosító, tájromboló hatásának mérséklése, védett földtudományi értékek és területek, illetve a kunhalmok, földvárak és fülkés sziklák, valamint ezek természeti környezetének rekonstrukciója).
- A természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása (a természetvédelmi kezelés eszköztárának fejlesztése, a fajok és élőhelyek, illetve az azokat veszélyeztető tényezők monitorozásához szükséges eszköztár fejlesztése, a természetvédelmi őrszolgálat eszköz-ellátottságának javítása).
- A Natura 2000 hálózat és a közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok ismertségének és társadalmi elfogadottságának javítása (a hazai Natura 2000 hálózat egységes szemléletben történő bemutatásához szükséges infrastrukturális háttér kialakítása, célzott szemléletformálási tevékenységek).

A fentiek mellett a természetvédelmi célokat szolgáló kifizetések megjelennek a készülő Vidékfejlesztési Program (VP) valamint a Magyar Halászati Operatív Program (MAHOP) tervezeteiben is.

A 2014–2020 időszakra szóló többéves pénzügyi keret egyetlen dedikáltan csak környezetvédelmi és klímapolitikai célokat támogató uniós finanszírozási eszköze a LIFE program. A LIFE pályázati lehetőség a 2014-2020 európai uniós pénzügyi időszakban is kiemelt forrást fog jelenteni a természetvédelem számára. A LIFE forrásból várhatóan továbbra is mind a nemzeti park igazgatóságok, mind egyéb állami és önkormányzati, valamint civil szervezetek részére fennáll a pályázati lehetőség. A 2014-2020 időszakra vonatkozó uniós rendelet még nem került elfogadásra, de várhatóan ebben az időszakban is a LIFE pénzügyi keret legalább 50%-át természetvédelemre kell fordítani uniós szinten. Új projekt típusra, ún. integrált projektekre is lehet majd pályázni az új LIFE program keretében. Az integrált projekt az eddigi ún. „hagyományos” projektektől jóval nagyobb volumenű projektet jelent egy adott stratégia, terv vagy program megvalósítása érdekében, más uniós vagy hazai pénzügyi források egyidejű felhasználásával.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság jelenleg az alábbi projektekből vesz részt (partnerekkel v. partnerként) amelyeknek van az Ádándi Felső-hegy Natura 2000 területre is relevanciája:

Pályázat neve	Azonosító	Részvételünk
Közösségi jelentőségű és védett állatfajok felmérése Vas, Zala és Somogy megye Natura területein	SH/4/12 (Svájci Alap)	Partner
EMV Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás (22 terület = 22 projekt)	MVH pályázat a 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján	Partner (3 ügyféllel együttműködve)

Tervezett természetvédelmi jelentőséggel (is) bíró pályázatok:

Élőhelyvédelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat- Külső-Somogy kistájakon – KEHOP 2014-2020

Tervezett tevékenység: Vizes élőhely rekonstrukció az Ordacsehi berek területén

Az Ordacsehi udvarház bemutató projekt (GINOP, TOP 2014-2020)

Tervezett tevékenység: Bemutatóhely és látogató központ kialakítása, valamint a gazdálkodás feltételeinek kiépítése az Ordacsehi-berekben.

3.3.2. Egyéb

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A tervezési munka kommunikációs elemei

A tervezési munka során a kommunikáció céljaihoz kerültek megválasztásra a célcsoportok tekintetében megfelelő kommunikációs elemek. Ezek alkalmazása, megvalósítása a projekt során a fenntartási terv készülségi fázisaihoz igazodott. Egy-egy kommunikációs cél megvalósulását többféle elem tette lehetővé, illetve egyes elemek több cél megvalósítását is szolgálták.

A tervezési kommunikációs munka elemei:

- A Natura 2000 hálózat jelentőségének bemutatása a hazai és az európai természeti környezet megóvásában.
- A tervezési terület közösségi jelentőségű természeti értékeinek bemutatása.
- A tervezési terület közösségi jelentőségű természeti értékeit veszélyeztető tényezők bemutatása.
- Az érintettek (gazdálkodók, lakosság) igényeinek, javaslatainak feltérképezése.
- A tervezési terület közösségi jelentőségű természeti értékeinek fennmaradásához szükséges korlátozások bemutatása és indoklása.
- A tervezési egység Natura 2000 szempontjából szükséges fenntartási és fejlesztési igényeinek bemutatása.
- Az érintettek javaslatainak fenntartási tervben történő megjelenésének bemutatása,
- A Natura 2000 területen történő gazdálkodáshoz és fejlesztési feladatokhoz igénybe vehető források bemutatása.

Kommunikációs feladatok:

- Partneri adatbázis összeállítása gyűjtött adatokkal.
- Internetes projekt honlap tervezése, készítése, feltöltése.
- Önkormányzati adatkérő lapok elkészítése.
- Önkormányzati tájékoztatás és adatkérő lapok kiküldése.
- Kérdőívek készítése az érintettek célcsoportok számára.
- Felkérő levelek elkészítése az érintett célcsoportok számára.
- Postai levelek kiküldése tulajdonosok, civil szervezetek, falugazdászok, agrárkamari tanácsadók, LEDAER akciócsoportok számára.
- Elektronikus levelek kiküldése a tervezésben érintett államigazgatási szervek, hatóságok számára.
- Fenntartási terv egyeztetési változatának közzététele (honlapon, önkormányzatnál).
- A címlistán szereplő érintettek értesítése a fenntartási tervek közzétételéről.
- Helyi terepbejárások, fórumok szervezése és lebonyolítása.
- A fórumokon, egyeztetéseken elhangzottak dokumentálása.
- Fenntartási tervek egyeztetési változatának frissítése, vélemények átvezetése, csatolása.
- Végleges fenntartási tervek elkészítése.
- Tervezési folyamat zárása, tájékoztató kiadvány készítése.

Folyamatosan végzett feladatok

- Beérkező írásos vélemények folyamatos rendszerezése.
- Beérkező tulajdoni lapok feldolgozása, tulajdonosi címlista készítése.
- Írásban és telefonon érkező kérdések megválaszolása.
- Partneri adatbázis folyamatos frissítése a beérkezett adatokkal.
- Fenntartási tervek átdolgozása a Vidékfejlesztési Minisztérium aktuális szakmai útmutatásai szerint.

A kommunikációs tevékenység tartalma

A kommunikációs tevékenység célja a területileg érintett szereplők (tulajdonosok, gazdálkodók, önkormányzatok, civil szervezetek, állami szereplők, stb.) bevonása a tervezés folyamatába.

A munka tartalmi része célok tekintetében két csoportra osztható:

- *Előkészítő tevékenység:* érintett szereplők feltérképezése, tájékoztatása, tervezésbe való bevonása, kezdeti véleményezési, javaslattételi lehetőség megteremtése.
- *Egyeztetési tevékenység:* az elkészült fenntartási tervek egyeztetési változatának közzététele, vélemények összegyűjtése, dokumentálása és beépítése a végleges tervanyagba.

Honlap létrehozása, üzemeltetése

A honlap egyfelől a Natura 2000 hálózattal és a fenntartási tervek készítésével kapcsolatos tájékoztatást segíti, másfelől lehetőséget biztosít a tervezésbe való bekapcsolódásra.

Tájékoztatási funkció

A projekt legfőbb kommunikációs „bázisát” a létrehozott projekt honlap adja, amelynek címe a következő: <http://natura2000.balatonregion.hu/>

A weboldal a Balatoni Integrációs Kft. és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésében megvalósuló, 11 db Natura 2000 terület fenntartási terveinek közös oldala. Megtalálhatók rajta a Natura 2000 hálózatról szóló alapvető információk, továbbá a fenntartási terv készítés jogi és szakmai keretei, amelyek mindegyik terület esetében azonosak.

A honlap a rajta keresztül elérhető széleskörű információk miatt fontos hivatkozási alapot képez minden egyes postai levélben, e-mailben, sajtóhirdetésben.

A honlapon külön területi oldalak segítik a tájékozódást, a terület specifikus információk tagolását. A területi oldalakon, a „letölthető anyagok” között kerülnek közzétételre a fenntartási tervek egyeztetési változatai, de megtalálhatók itt a tervezés szempontjából lényeges, alapvető információk:

- A terület lehatárolása nagy vonalakban (egyszerűen megnyitható kép fájl),

- A terület Natura 2000 adatlapja, rajta a főbb adatok, jelölőfajok, veszélyeztető tényezők felsorolása,
- A területet érintő helyrajzi számok listája településenként csoportosítva,
- A terület pontos lehatárolása Google Earth alapon, nagyítható módon.

A honlap számos hasznos linket tartalmaz, amelyek a Natura 2000 és a hazai természetvédelem hivatalos oldalaira kalauzol. A főbb jogszabályok, úgy mint a **275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet** valamint a **14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet is elérhető a honlapról.**

Véleményezési, regisztrációs funkció

A honlap szöveges részei úgy kerültek megfogalmazásra, hogy az olvasó – a témában való jártasságának megfelelően – könnyen megtalálja a szükséges információkat, továbbá nyilvánvalóvá váljon mindenki számára, hogy a nyílt tervezési folyamatban lehetőség van érdemi javaslatok és kérdések megfogalmazására, és eljuttatására a terv készítői felé. A területi oldalak végén feltűnő felirat hirdeti a véleményezési lehetőséget, amelyre kattintva technikailag könnyen megoldható a javaslatok, kérdések beküldése.

Külön menüpont készült a véleményezési lehetőségek bemutatása céljából. Ezen az oldalon letölthető kérdőívek is rendelkezésre állnak, amelyeket a postai/e-mailes véleményezéshez készítettük, de fontosnak tartjuk digitális elérhetőségük biztosítását is.

Sajtóközlemény megjelentetése a regionális sajtóban

A sajtóközlemény célja kettős:

- Tájékoztatást adni fenntartási terv készítéséről a projekt megindításáról,
- Felhívni a figyelmet a honlapra, és felkérni az érintetteket, hogy a folyamatban vegyenek részt és a honlapon keresztül jelentkezzenek be a partneri adatbázisba.

Az első sajtómegjelenés a Balatoni Futár című, havi magazin júliusi számában található. Kedvező, hogy ez a lap népszerű a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településein, különösen önkormányzati szakemberek, területfejlesztési témák iránt érdeklődők, civil szervezetek körében. A visszajelzések alapján a lap 6. oldalán található 1/3 oldalas cikkünk sok érintetthez eljutott. A cikkben a Natura 2000 területekkel érintett települések nevei kerültek felsorolásra, valamint megjelent a projekt honlap címe is. Kiemelésre került a célcsoportok részvételének szükségessége, illetve a véleményezés fontossága.

Partneri adatbázis létrehozása

A projekt lebonyolítása során megvalósítandó kommunikációs, egyeztetési tevékenységhez szükséges az érintett önkormányzat(ok), gazdálkodó szervezetek, vagyongazdálkodók, hatóságok, tulajdonosok, stb. elérését lehetővé tevő adatbázis létrehozása.

A tevékenység több irányú:

- Honlapon keresztül bejelentkezettek regisztrálása,
- Az érintett ingatlanok tulajdoni lapja alapján a tulajdonosok rögzítése,
- Területileg illetékes szakmai szervezetek, önkormányzatok, falugazdászok, stb. elérhetőségének összegyűjtése.

A kommunikációs tervben meghatározásra kerültek azok a célcsoportok, amelyeket a 43/2012 VM-rendelet alapján célszerű bevonni a tervekészítés folyamatába. A munka során elkészítésre került egy célcsoport bontású, érintett szereplőket összegyűjtő címlista, amely tartalmazza az

érintettek elérhetőségeit (postai cím, e-mail cím, képviselő), és folyamatos bővítésre, frissítésre alkalmas.

Levelek, e-mailek küldése

A partneri adatbázis megfelelő alapot képez postai, illetve elektronikus levelek küldéséhez. A partneri adatbázis úgy került kialakításra, hogy egyúttal körlevél törzsdokumentumként is funkcionáljon, megkönnyítve a postai levelek elkészítését, címzését.

A kiküldött levelekre – függetlenül attól, hogy postaiak, vagy elektronikusak – egységesen igaz, hogy már a kapcsolatfelvétel szintjén is az interaktivitást segítik. Ezzel kapcsolatban a legcélszerűbb eszköznek a célcsoport specifikus kérdőívek bizonyultak. Leveleinkben kitértünk kiemelésre került a kérdőívek visszaküldésének fontossága, illetve az is, hogy a 43/2012 VM rendelet előírásai, továbbá a szakmai szempontok egyaránt indokolják a nyílt tervezésben való széleskörű részvételt.

Postai levelek

Postai leveleket kerületek kiküldésre a civil szervezeteknek, vadásztársaságoknak, LEADER akciócsoportoknak, falugazdászoknak, agrárkamrai tanácsadóknak valamint a tulajdonosok számára is. A leveleket az egyszerű, nem túl terjengős, informatív megfogalmazás jellemzi, figyelembe véve a célcsoport specifikus szempontokat.

Elektronikus levelek

Elektronikus levelet kaptak az államigazgatási szervezetek, hatóságok, az önkormányzat. A tapasztalatok szerint az érintettek ezen csoportjai már berendezkedtek az elektronikus levelezésre. Ezt bizonyítja, hogy a kérdőív visszaküldők többsége is az elektronikus visszaküldést választotta.

Fórumok

A fenntartási terv készítésének egyes szakaszaiban a szakértők egyeztetik a programot az érintett gazdákkal, szakmai szervezetekkel. Ehhez kapcsolódóan a résztvevők javaslatokat, észrevételeket tehetnek, melyek szakmai vizsgálatot követően beépítésre kerülnek a fenntartási tervbe.

Célja:

- Személyes kapcsolat kialakítása a tervekészítő szakemberek és az érintettek között.
- A terület bemutatása, Natura 2000 státusz indokoltsága.
- Használattal kapcsolatos általános problémák, vélemények, észrevételek összegyűjtése.
- Fenntartás céljainak, prioritásainak bemutatása.

Terepbejárás

A fenntartási terv elkészítéséhez szükséges helyszíni bejárásokat a szakértők az érintettek képviselőivel (falugazdász, önkormányzati képviselő, gazdák képviselője, stb.) együtt bonyolítják le. Cél, a helyi tapasztalatok minél szélesebb körű megismerése.

Fenntartási terv tervezet véleményezése

Az érintett szervezetek, lakosság, gazdák képviselői részére a fenntartási terv véleményezésre megküldésre kerül. A véleményezés interneten illetve postai úton, valamint az önkormányzat bevonásával kerül lebonyolításra. Az internetet kevésbé használó érintettek részére a terv a helyi polgármesteri hivatalon keresztül kerül közzétételre lehetőséget biztosítva egyben a vélemények, javaslatok megtételére.

A fenntartási tervhez beérkező javaslatok szakmai vizsgálatáról, befogadásáról a javaslattevő írásos tájékoztatást kap.

Kiadvány készítése

Az elfogadott fenntartási terv alapján a projektgazda egy könnyen érthető kivonatot készít, mely a terület képi bemutatása mellett bemutatja a terület fenntartásához kapcsolódó célokat, feladatokat, javasolt gazdálkodási módokat, stb. Cél, hogy a terület lakossága, gazdái számára is egy érthető, tevékenységüket, gazdálkodásukat segítő kiadvány készüljön.

Kommunikációs tevékenység hatáselemzése

A fenntartási tervhez beérkezett vélemények, javaslatok elemzése a célcsoportok reprezentativitása, számossága szempontjából. A vizsgálat képet ad arról, hogy az egyes célcsoportok milyen aktivitással kapcsolódtak be a tervkészítés folyamatában.

Reprezentatív felmérés a fenntartási terv készítésének ismeretéről, folyamatában való részvételről, a terv jövőbeni hatásáról a gazdálkodás, területhasználat során.

PR cikk megjelentetése

Írásos sajtóanyag megjelentetése a projekt befejezéséről, az elkészült terv rövid bemutatásáról, a projekt eredményéről.

A kommunikáció célcsoportjai, és kommunikációs eszközök:

Célcsoport	Kommunikációs eszközök
Gazdálkodók (növénytermesztők, állattenyésztők, erdő- és vadgazdálkodók) Helyi gazdakörök	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - terepbejárás - gazda- és falufórum - önkormányzati közzététel - honlap - sajtóközlemény
Tulajdonosok, illetve vagyongazdálkodók	- gazda- és falufórum - önkormányzati közzététel - honlap - sajtóesemény
Államig. szervek, hatóságok	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás
Önkormányzatok	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - falufórum
Környezetvédelmi/társadalmi civil szervezetek/	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - falufórum
Falugazdász hálózat	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - terepbejárás - gazda- és falufórum

Célcsoport	Kommunikációs eszközök
Agrárkamara (szakmai érdekképviseleti szerv)	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - terepbejárás - gazda- és falufórum
LEDAER Helyi Akciócsoport	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás
Lakosság	- honlap - sajtóesemény - falufórum

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Önkormányzatok célcsoportja

Elérhetőségi adataik nyilvánosak, az e-mailben való elérhetőség mindegyikük esetében megoldott. **Az Ordacsehi berek esetében Balatonboglár, Fonyód, Lengyeltóti és Ordacsehi önkormányzata érintett. Megkeresésük elektronikus levél formájában történt.** Mellékelve helyrajzi szám listák és kérdőív került kitöltésre, amelyet visszaküldtek.

A kérdőívek segítségével:

- Megadásra került az önkormányzati kapcsolattartók elérhetősége.
- Jellemzésre kerültek az érintett területek (művelési mód, tulajdonosi szerkezet).
- Megadásra került az érintett civil szervezetek, vadásztársaságok, falugazdászok, stb. elérhetősége.
- Az önkormányzatok kifejtették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban,

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Az önkormányzati kapcsolatfelvétel során vált ismertté az, hogy a polgármesteri hivatalok szinte mindegyike rendelkezik 2010. évi ingatlan nyilvántartási adatbázissal, amelyből tulajdoni lap másolatok rendelkezésükre állnak. **A települések vezetőségétől (digitális és nyomtatott formában) érkező tulajdoni lap másolatok alapul szolgáltak a tulajdonosi címlista elkészítéséhez.**

Szervezet	Képviselő	Település	Tel.	E-mail	Kapcsolat.
Ordacsehi Község Önkormányzata	Kiss Miklós polgármester	<u>Ordacsehi</u> Fő u. 54. 8635	85/550-138	hivatal@ordacs ehi.hu, onkormanyzat @ordacsehi.hu	Almásiné Budai Melinda
Balatonboglár Város Önkormányzata	Mészáros Miklós polgármester	<u>Balatonboglár</u> Erzsébet u. 11. 8630	85/550-333, -323	balatonboglar@somogy.hu	Vásárhelyi Tibor Pór Péter főépítész
Lengyeltóti Város Önkormányzata	Zsombok Lajos József polgármester	<u>Lengyeltóti</u> Zrínyi u. 2. 8693	85/530-000	lengyeltoti@somogy.hu	Korenika László

			85/530-004, -005		műszaki ügyintéző
Fonyód Város Önkormányzata	Hídvégi József polgármester	<u>Fonyód</u> Fő u. 19. 8640	85/562-980, -981	info@fonyod.hu, fonyod@fonyod.hu, polgarmester@fonyod.hu, jegyzo@fonyod.hu	

Civil szervezetek célcsoportja

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján készült el a lehetséges érintett civil szervezetek listája. Az alapítványok, egyesületek körében szempont volt, hogy ténylegesen működő szervezetekről legyen szó, illetve a környezetvédelem megjelenjen tevékenységükben. Utóbbi nem az alapszabályokból került megállapításra, hanem az önkormányzat iránymutatása volt mérvadó. A civil szervezetek körében szerepelnek a vadásztársaságok is, amelyek területi illetékességük miatt érintettjei lehetnek a Natura 2000 tervezésnek, akkor is, ha egy adott területen nem folyik vadgazdálkodás.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A kérdőívek segítségével a civil szervezetek:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét.
- Javaslatot tehettek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
Csehi Imrédi Vadásztársaság	Tavaszi József	<u>Balatonboglár</u> Fő u. 150. 8635	20/9538362	tavaszia@freemail.hu
HELYIÉRTÉK EGYESÜLET	Gergely Csaba elnök	<u>Balatonboglár</u> Árpád u. 17. 8630	30/6386596	gergelycsaba71@gmail.com
DÉL-BALTONI BORÚT EGYESÜLET	dr. Jelenka György titkár	<u>Balatonboglár</u> Erzsébet u. 11. 8630	30/2175448	borut@balatonboglár.hu

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

LEDAER akciócsoportok célcsoportja

Minden Natura 2000 terület esetében megállapítható, hogy az mely LEDAER akciócsoport(ok) működési területét érinti. A munkaszervezetek önálló honlapokat üzemeltetnek, így elérhetőségük könnyen megtalálható.

Ezek a szervezetek dolgozták ki a 2007-2013 évek között érvényes Helyi Vidékfejlesztési Stratégiákat, ezért tervezésbe való bevonásuk indokolt. A stratégiák általában tartalmazznak olyan célokat, intézkedéseket, amelyek a biodiverzitás megőrzésére, vegyszermentes, természetközeli gazdálkodásra, extenzív állattartásra, vízgazdálkodás javítására terjednek ki, kapcsolódva ezzel a Natura 2000 területeken való gazdálkodás céljaihoz.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A kérdőívek segítségével a LEDAER akciócsoportok:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
Balatonyöngye Vidékfejlesztési Egyesület	Balogh István elnök	<u>Fonyód</u> Fő u. 19. 8640	20/359- 5957	<u>nagy.tamas@balatonyongye.hu</u>

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Falugazdászok célcsoportja

A falugazdász hálózat a járási rendszernek köszönhetően a 2013. tavaszi időszakban átalakítás alatt állt. A címlista elkészítéséhez az önkormányzattól kapott elérhetőségek nyújtották a legnagyobb segítséget. Mivel a hálózat szakemberei a megyei kormányhivatalok alá tartoznak, a tervezési munkában csak a felsőbb iránymutatás alapján tudnak részt venni. Helyismeretük, személyes kapcsolataik, agrártámogatásokban való tájékozottságuk révén a tervezés szempontjából részvételük fontos olyan területek esetében is, amelyek nem kifejezetten mezőgazdasági területek.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A postai úton küldött kérdőívek segítségével a falugazdászok:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.

- Kifejthették véleményüket, feltehetők kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
NÉBiH Falugazdász Hálózata	Ország István	Balatonboglár Erzsébet u. 11. 8630	20/5871354	
NÉBiH Falugazdász Hálózata	Nagy Ildikó	Balatonboglár Erzsébet u. 11. 8630	06- 30/5711892	fmig03-somogy@nebih.gov.hu

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Agrárkamrai tanácsadók célcsoportja

A tanácsadók elérhetőségei a Magyar Agrárkamara honlapján megtalálhatók. Helyismeretük, személyes kapcsolataik, agrártámogatásokban való tájékozottságuk révén a tervezés szempontjából részvételük fontos olyan területek esetében is, amelyek nem kifejezetten mezőgazdasági területek.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A postai úton küldött kérdőívek segítségével a tanácsadók:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehettek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetők kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	Szente Miklós	Lengyeltóti Zrínyi u. 2. 8693	30/428-2465	szente.miklos@nak.hu
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	Schádl Szilárd	Lengyeltóti Zrínyi u. 2. 8693	30/428-2235	schadl.szilard@nak.hu

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Tulajdonosok, gazdálkodók célcsoportja

A tulajdonosok, gazdálkodók értesítése az önkormányzattól kapott adatok és tulajdoni lap másolatok alapján készült címlisták segítségével történt. Az értesítés módja postai levél küldés volt. A levélhez mellékelte helyrajzi szám listákat, illetve kérdőív segítségével a tulajdonosok:

- Megadhatták kapcsolattartási célból elérhetőségüket, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Beszámolhattak eddigi, Natura 2000-rel kapcsolatos tapasztalataikról.
- Jellemezheték a tulajdonukban álló területet művelés szempontjából.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, felteheték kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

A levélben kiemelésre került a megküldött információk továbbadásának fontossága családtagok, bérlők, szomszédok, tulajdonostársak, stb. körében.

Az Ordacsehi berek nagy kiterjedésű területe esetében a tulajdonosi jogokat többségében magántulajdonosok gyakorolják, sok az osztatlan, közös terület. Ezek egy része művelésre nem alkalmas, másik részük kaszáló, legelő.

Megjelenik kis mértékben az önkormányzati tulajdon (pl. utak, árkok) is. Az állami területek kezelői között az Állami Autópályakezelő Zrt., a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és az Észak-Somogyi Vízitársulat található meg.

A tulajdonosok a visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Állami szervezetek, hatóságok, kormányhivatali szervek célcsoportja

Az államigazgatási/hatósági szféra tájékoztatása és a tervezési részvételre való felkérése során a közvetlen, vagy közvetett szakmai érintettség egyaránt szempont volt.

Ennek értelmében tájékoztatást kaptak azok a szervezetek, amelyek a környezetvédelem, természetvédelem, mezőgazdaság vonatkozásában érintettek (pl. zöldhatóságok, vízügyi igazgatóságok). Megkeresésre kerültek továbbá azok a hivatalok, hatóságok, állami vagyongazdálkodók is, amelyek közvetlenül nem foglalkoznak a Natura 2000 hálózattal, mint természetvédelmi kategóriával, de mindennapi tevékenységük során feltehetően rendszeresen találkoznak a hálózatba tartozó földrészleteket érintő, különleges szabályokkal (pl. földhivatalok, építési örökség védelmi hivatalok, közútkezelők).

Nem kapott hangsúlyt a költségvetési szervek bevonása, és egyéb, olyan hatóságok tájékoztatása, amelyek esetében nem áll fenn a szakmai érintettség. (pl. Országos Egészségügyi Pénztár, NAV, Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet, stb.)

Az elektronikus úton küldött kérdőívek segítségével az államigazgatási/hatósági szféra képviselői:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, felteheték kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

A tájékoztatásba vont állami szervek listája:

Szervezet neve	Email cím
Magyar Közút Nonprofit ZRt. Somogy Megye Igazgatósága	info@somogy.kozut.hu
Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ	kkk@kkk.gov.hu
Állami Autópálya Kezelő Zrt.	nemes.zoltan@autopalya.hu
SMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítész Iroda	afi@somogy.gov.hu ; allami.foepitesz@somogy.gov.hu
Somogy M. Korm. Növ. és Talajv. Igazgatósága	novakcs@ontsz.hu; somogy@mgszh.gov.hu; ntsz@somogy.ontsz.hu
Somogy M. Korm. Erdészeti Ig.	buzsakig@nebih.gov.hu
Somogy M. Korm. Földműv. Igazgatósága	somogy@mgszh.gov.hu; titkarsag-somogy@mgszh.gov.hu; FabriB@mgszh.gov.hu
Somogy M. Korm. Él.-birt. és Állate. Igazg.	somogy@mgszh.gov.hu; tothszab@oai.hu ; kaposvar@oai.hu
Somogy M. Korm. Földhivatala	kaposvar_m@takarnet.hu ;
Somogy M. Korm. Közl. Felügyelősége	andras.erik@nkh.gov.hu
MVH Somogy M. Kirendeltsége	kaposvar@mvh.gov.hu
Pécsi Bányakapitányság	karoly_kormos@mbfh.hu
Somogy M. Katasztrófavédelmi Ig.	somogy.titkarsag@katved.gov.hu
Nemzeti Földalap. Sz. Somogy M. Területi Ir.	nagyimre@nfa.hu
Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	gyorgy.bela@ddkovizig.hu ; titkarsag@ddkovizig.hu
Dél-dunántúli Körny., Term. és Vízügyi Felügy.	deldunantuli@zoldhatosag.hu ; titkarsag@mail.ddkvf.hu
Észak-Somogyi Vízi Társulat	postmaster@vizink.t-online.hu
Somogy M. Önkormányzat	fabian.eva@som-onkorm.hu

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

A Natura 2000 területek esetében az államigazgatási/hatósági célcsoportot illetően megfigyelhető, hogy a címzettek között vagyongazdálkodó szervek is megtalálhatók (pl. vízügyi igazgatóságok, Honvédelmi Minisztérium, stb.).

Az Ordacsehi berek esetében az állami tulajdonú területek az Állami Autópályakezelő Zrt., a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és az Észak-Somogyi Vízitársulat kezelése alatt állnak.

Összegzés

A terület Ordacsehi, Balatonboglár, Fonyód, és Lengyeltóti településeket érinti. Az eddig beérkezett írásos vélemények alapján az önkormányzatok tisztában vannak a Natura 2000 terület kiterjedésével, tájékoztatást adtak (Fonyód kivételével) az ott meglévő hasznosítási módokról. A területet érintő tervekkel, elképzelésekkel a települések közül Ordacsehi rendelkezik. A településen a természeti értékeket bemutató gyermektáboroztatást kívánnak megvalósítani.

Megadásra került a vadásztársaságok, környezetvédelmi és egyéb civil szervezet elérhetősége. Ezek az érintettek postai levélben lettek tájékoztatva a tervezésről.

Felvettük a kapcsolatot a falugazdászokkal, agrárkamarai szakértőkkel is.

A helyi fórumok alkalmával az érintettek meghívásra kerülnek.

A tervezéssel kapcsolatban megkeresett, illetékes államigazgatási szervezetek részéről eddig a SMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítészi Iroda, a Somogy Megyei Önkormányzat Hivatala, a Pécsi Bányakapitányság, az Észak-Somogyi Vízi Társulat, az Állami Autópályakezelő Zrt., a Somogy Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége illetve a Somogy Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága jelezte részvételét a fenntartási tervek elkészítésében.